

TRANSPORTLĪDZEKĻU DIAGNOSTIKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Transportlīdzekļu diagnostikis	Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5. PKL)
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav. Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Smago spēkratu atslēdznieks, 3. PKL. Autoatslēdznieks, 3. PKL Automehāniķis, 4. PKL. Smago spēkratu mehāniķis, 4. PKL. Sauszemes transportlīdzekļu tehniskais vērtētājs, 5. PKL. Sauszemes transportlīdzekļu tehniskais eksperts, 7. PKL.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
Transportlīdzekļu diagnostikis plāno un veic transportlīdzekļu diagnostiku un apstrādā iegūtos rezultātus. Nosaka kontroles mērījumu un diagnostikas procedūru secību un, atbilstoši rezultātiem, nosaka remonta vai tehniskās apkopes darbus. Uzstāda papildu sistēmas, iekārtas un nodrošina transportlīdzekļa vadības sistēmas darbību. Transportlīdzekļu diagnostika profesionālo kvalifikāciju var iegūt tikai pēc automehāniķa vai smago spēkratu mehāniķa profesionālās kvalifikācijas iegūšanas. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai transportlīdzekļu diagnostikim nepieciešama automobiļa vadītāja apliecība. Transportlīdzekļu diagnostika pienākumi un uzdevumi: 3.1. Darba aizsardzības noteikumu, vides aizsardzības un darba tiesisko attiecību nosacījumu ievērošana: – lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus; – novērtēt aprīkojuma un instrumentu atbilstību darba uzdevumam un darba drošības prasībām; – sniegt pirmo palīdzību; – ievērot darba aizsardzības noteikumus; – ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus; – ievērot vides aizsardzības prasības; – ievērot darba tiesisko attiecību nosacījumus;	

- darba procesā pielietot nekaitīgus un drošus darba paņēmienus.
- 3.2. Diagnostikas darbu organizēšana:
- komunicēt ar klientu;
 - strādāt ar tehnisko un servisa dokumentāciju;
 - pārbaudīt transportlīdzekļa remontvēsturi;
 - izpētīt ražotāja servisa informāciju;
 - novērtēt veiktā darba kvalitāti.
- 3.3. Transportlīdzekļa vispārējā pārbaudīšana:
- veikt transportlīdzekļa vizuālo pārbaudi;
 - izvērtēt ar ekspluatāciju un remonta drošību saistītos riskus;
 - pārbaudīt klienta aprakstītā defekta pamatotību;
 - pārbaudīt transportlīdzekļa atbilstību dalībai ceļu satiksmē (pirms remonta un pēc remonta);
 - pārbaudīt ekspluatācijas šķidrumus;
 - veikt kontroles braucienu.
- 3.4. Aprīkojuma izvēle un sagatavošana darbam:
- veikt pašdiagnostikas sistēmas kļūdu nolasīšanu;
 - izvēlēties instrumentus un aprīkojumu atbilstoši tehniskajai dokumentācijai;
 - sagatavot nepieciešamo diagnostikas aprīkojumu;
 - veikt diagnostikas, iekārtu, aprīkojuma un instrumentu apkopi;
 - sagatavot transportlīdzekli diagnostikai.
- 3.5. Diagnostikas darbu veikšana:
- veikt elektroiekārtu diagnostiku;
 - veikt elektronisko vadības sistēmu diagnostiku;
 - veikt transportlīdzekļa vadības iekārtu un balstiekārtu diagnostiku;
 - veikt hidraulisko un pneimatisko sistēmu diagnostiku;
 - pārbaudīt elektromobiļu augstsprieguma sistēmas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem;
 - pārbaudīt gāzes iekārtas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.
- 3.6. Profesionālās darbības vispārējo pamatprincipu īstenošana un ievērošana:
- sazināties valsts valodā;
 - lietot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodās;
 - sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus, informējot klientu par citiem transportlīdzekļiem atklātiem defektiem;
 - pielietot matemātikas pamatprincipus profesionālajā darbībā;
 - pilnveidot profesionālo kvalifikāciju;
 - attīstīt zināšanas informācijas tehnoloģiju lietojumprogrammās;
 - iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Atbildīgi izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izmantot kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Transportlīdzekļu lietotāju vēlmes un vajadzības. <u>Izpratnes līmenī:</u> Mehānika un mašīnbūve. Termodinamiskie procesi. Tipiskās transportlīdzekļu konstrukcijas. Transportlīdzekļu ar iekšdedzes motoru un elektromobiļu sastāvdaļu funkcijas un izvēles kritēriji. Transportlīdzekļu tehniskie normatīvi, ierobežojumi un normatīvo aktu normas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļu projektēšanas secība.	Spēja izveidot transportlīdzekļu mezglu projektus un izvēlēties konstruktīvos elementus.	5.LKI
4.2.	Novērtēt aprīkojuma un instrumentu atbilstību darba uzdevumam un darba drošības prasībām.	Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba drošības prasībām. Pārbaudīt aprīkojuma atbilstību darba drošības prasībām	<u>Lietošanas līmenī:</u> Atslēdznieka instrumentu lietošanas noteikumi. Diagnostikas iekārtu, stendu un instrumentu lietošanas noteikumi.	Spēja novērtēt aprīkojuma un instrumentu atbilstību darba uzdevumam un darba drošības prasībām.	5.LKI
4.3.	Komunicēt ar klientu	Uzklausīt klienta sūdzības. Pārbaudīt problēmas vai sūdzības pamatotību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Psiholoģijas pamati. Profesionālā ētika. Transportlīdzekļa defektu veidi, to izpausmes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Saskarsmes paņēmieni. Klienta vajadzību noskaidrošanas metodes	Spēja identificēt klienta vajadzības ievērojot pozitīvas saskarsmes principus.	5.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.4.	Strādāt ar tehnisko un servisa dokumentāciju.	Iepazīties ar darba uzdevumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Defektu fiksēšana fotografējot. Dokumentu pārvaldība. Uzņēmuma iekšējo darba procesu organizācija. <u>Lietošanas līmenī:</u> Rasējumu veidošanas pamatprincipi. Elektrisko, hidraulisko un pneimatisko shēmu veidošanas principi. Transportlīdzekļa apskates rezultātu dokumentēšana. Transportlīdzekļa uzbūve.	Spēja strādāt ar ražotāja, transportlīdzekļa un servisa tehnisko dokumentāciju un elektroniskajām datu bāzēm.	5.LKI
		Lasīt rasējumus, elektroshēmas, kinemātiskās shēmas, hidrosistēmu shēmas, pneimosistēmu shēmas.			
		Sagatavot remonta pasūtījuma dokumentāciju.			
		Sagatavot dokumentāciju transportlīdzekļa nodošanai pēc diagnostikas vai remonta.			
4.5.	Pārbaudīt transportlīdzekļa remontvēsturi.	Strādāt ar ražotāju un uzņēmuma datu bāzēm.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehniskā terminoloģija svešvalodā. Tehnisko datu bāzu struktūras veidošanas pamatprincipi.		
		Analizēt veikto remontu darba uzdevumu veidošanas pamatprincipi. datus.			
		Pārbaudīt transportlīdzekļa veikto apkopju atbilstību tehniskajai dokumentācijai.			
		Analizēt iepriekš veikto remontu saistību ar darba uzdevumu			
4.6.	Izpētīt ražotāja servisa informāciju.	Meklēt ražotāju ieteiktos risinājumus datu bāzēs.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas atlasēšanas metodes datu bāzēs/sistēmās. Tehnisko ziņojumu sagatavošanas principi.		
		Sagatavot jautājumus ražotājam vai neatkarīgajam piegādātājam.			
		Pārbaudīt informāciju par ražotāja aktuālajiem atsaukumiem.			
4.7.	Novērtēt veiktā darba kvalitāti	Pārbaudīt remontētās sistēmas funkcionalitāti.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļa sistēmu darbība. Remonta kvalitātes pārbaudes principi.	Spēja novērtēt veiktā darba kvalitāti un dokumentēt rezultātus.	5.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Veikt pēcremonta testa braucienus	Remonta dokumentācijas noformēšanas principi.		
		Dokumentēt paveiktos darbus (atskaite apdrošinātājiem, fotogrāfijas, ieraksti priekš rēķina, detaļu laika atskaites utt).			
		Veikt ierakstus transportlīdzekļa remonta vēsturē.			
4.8.	Veikt transportlīdzekļa vizuālo pārbaudi.	Novērtēt virsbūves un salona stāvokli	<u>Izpratnes līmenī:</u> Transportlīdzekļa papildaprīkojuma ietekme uz transportlīdzekļa tehnisko stāvokli. <u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļa virsbūves vizuālās novērtēšanas metodes. Transportlīdzekļa salona novērtēšanas metodes.	Spēja veikt transportlīdzekļa vizuālo pārbaudi un atpazīt ar ekspluatāciju un remonta drošību saistītos riskus	5.LKI
		Vizuāli pārbaudīt šķidruma noplūdes un detaļu stiprinājumu.			
		Identificēt transportlīdzeklī veiktās pārbūves un uzstādīto papildaprīkojumu.			
4.9.	Izvērtēt ar ekspluatāciju un remonta drošību saistītos riskus.	Novērtēt gaitas akumulatoru tehnisko stāvokli.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Gaitas akumulatoru uzbūve un ekspluatācijas noteikumi. Sašķidrinātās propāna gāzes (LPG) un saspīstās dabas gāzes (CNG) barošanas iekārtu uzbūve un ekspluatācijas noteikumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļa barošanas sistēmu ekspluatācijas noteikumi. Elektroiekārtu ekspluatācijas noteikumi.		
		Novērtēt gāzes iekārtas tehnisko stāvokli			
		Konstatēt ugunsbīstamo šķidrumu noplūdes.			
		Novērtēt elektroiekārtas drošību.			
4.10.	Pārbaudīt klienta aprakstītā defekta pamatotību.	Pārbaudīt transportlīdzekļa aprīkojuma darbību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Transportlīdzekļa aprīkojuma darbība. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja novērtēt klienta aprakstītā defekta pamatotību, pārbaudot transportlīdzekļa un tā aprīkojuma darbību.	5.LKI
		Pārbaudīt defektu saistību ar blakusfaktoru ietekmi.			

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
			Blakus faktoru ietekme uz transportlīdzekļa darbību (temperatūra, mitrums, svešķermeņi.utt).		
4.11.	Pārbaudīt transportlīdzekļa atbilstību dalībai ceļu satiksmē (pirms remonta un pēc remonta).	Pārbaudīt ritošās daļas atbilstību tehniskajiem noteikumiem. Pārbaudīt transportlīdzekļa vadības iekārtu atbilstību tehniskajiem noteikumiem. Pārbaudīt apdrošināšanas un tehniskās apskates esamību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļa ekspluatācijas tehniskie noteikumi. Ceļu satiksmes noteikumi. Ritošās daļas ekspluatācijas tehniskie noteikumi. Transportlīdzekļa vadības iekārtu tehniskie noteikumi. Tehniskās prasības transportlīdzekļa gaismas ierīcēm.	Spēja pārbaudīt transportlīdzekļa atbilstību dalībai ceļu satiksmē atbilstoši ekspluatācijas un ceļu satiksmes noteikumiem.	5.LKI
4.12.	Pārbaudīt ekspluatācijas šķidrumus.	Pārbaudīt ekspluatācijas šķidrumu līmeni. Vizuāli pārbaudīt ekspluatācijas šķidrumu kvalitāti	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ekspluatācijas šķidrumu pārbaudes metodes. Ekspluatācijas šķidrumu kvalitātes vizuālās pazīmes.	Spēja vizuāli pārbaudīt ekspluatācijas šķidrumu līmeņus un kvalitāti.	5.LKI
4.13.	Veikt kontroles braucienu.	Veikt braukšanas ciklu defekta konstatācijai. Analizēt brauciena laikā veiktos novērojumus	<u>Izpratnes līmenī:</u> Braukšanas cikla (testa brauciena) pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Defektu raksturīgās pazīmes.	Spēja veikt kontroles braucienu atbilstoši ražotāju noteiktajiem cikliem.	5.LKI
4.14.	Veikt pašdiagnostikas sistēmas kļūdu nolasīšanu.	Pārbaudīt diagnostikas iekārtas gatavību darbam. Pieslēgt diagnostikas iekārtu transportlīdzeklim. Nolasīt pašdiagnostikas kļūdas. Izvērtēt pašdiagnostikas rezultātus	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mērījumu bloku struktūra. Kļūdu rašanās cēloņsakarības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Diagnostikas iekārtu lietošanas pamatprincipi. Tehnisko datu bāzu struktūra. Kļūdu reģistrēšanas algoritmi.	Spēja nolasīt pašdiagnostikas kļūdas un izvērtēt kļūdu rašanās cēloņsakarības.	5.LKI
4.15.		Izvēlēties elektriskos mērinstrumentus	<u>Lietošanas līmenī:</u>		5.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
	Izvēlēties instrumentus un aprīkojumu atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.	Izvēlēties atslēdznieka instrumentus. Izvēlēties instrumentus ģeometrisko izmēru pārbaudei. Izvēlēties spiedienu pārbaudes mērinstrumentus. Izvēlēties diagnostikas iekārtas un standus. Patstāvīgi izvēlēties speciālos instrumentus.	Diagnostikas un speciālo instrumentu katalogu izmantošana. Atslēdznieka instrumentu lietošanas metodes. Mērinstrumentu lietošanas noteikumi.	Spēja patstāvīgi izvēlēties un sagatavot instrumentus un aprīkojumu diagnostikas veikšanai atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.	
4.16.	Sagatavot nepieciešamo diagnostikas aprīkojumu.	Iepazīties ar diagnostikas iekārtu lietošanas instrukciju. Sagatavot diagnostikas iekārtas darbam.	Lietošanas līmenī: Diagnostikas iekārtu un mērinstrumentu lietošanas instrukcija		
4.17.	Veikt diagnostikas, iekārtu, aprīkojuma un instrumentu apkopi.	Pārbaudīt diagnostikas instrumentu tehnisko stāvokli. Ievērot ražotāja noteikto pārbaudes-apkopes ciklu. Apkopt diagnostikas iekārtas un instrumentus atbilstoši ražotāja instrukcijām.	Lietošanas līmenī: Diagnostikas iekārtu apkopju veikšanas noteikumi. Iekārtu un instrumentu apkopju periodiskums.	Spēja apkopt diagnostikas iekārtas un instrumentus atbilstoši ražotāja noteikumiem.	5.LKI
4.18.	Sagatavot transportlīdzekli diagnostikai.	Nodrošināt pastāvīgu spriegumu transportlīdzekļa elektrosistēmai diagnostikas laikā. Nodrošināt transportlīdzekļa darba parametrus diagnostikas veikšanai.	Lietošanas līmenī: Ražotāja noteiktā metodika diagnostikas veikšanai.	Spēja sagatavot transportlīdzekli diagnostikai ievērojot ražotāja noteikto metodiku.	5.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Pievienot transportlīdzeklim diagnostikas iekārtas.			
4.19.	Veikt elektroiekārtu diagnostiku.	Diagnosticēt iedarbināšanas sistēmu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļu elektroiekārtu uzbūve un darbības principi. Elektroshēmu veidi un uzbūves principi. Elektroiekārtu diagnostikas metodes.	Spēja veikt elektroiekārtu un elektronisko vadības sistēmu diagnostiku pielietojot atbilstošas iekārtas un mērinstrumentus.	5.LKI
		Diagnosticēt energoapgādes sistēmu.			
		Diagnosticēt apgaismojuma sistēmu.			
		Diagnosticēt aizdedzes sistēmu			
		Diagnosticēt virsbūves elektrisko aprīkojumu			
4.20.	Veikt elektronisko vadības sistēmu diagnostiku.	Veikt motora un tā vadības sistēmas diagnostiku.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Programmatūras atjaunināšanas procedūras. Elektronisko sistēmu mezglu adaptēšana un kalibrēšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļu elektronisko vadības sistēmu uzbūve un darbības principi. Elektronisko vadības sistēmu shēmu uzbūves principi. Elektronisko vadības sistēmu diagnostikas metodes.		5.LKI
		Veikt transmisijas un tās vadības sistēmas diagnostiku.			
		Veikt transportlīdzekļa sakaru sistēmas diagnostiku.			
		Veikt drošības sistēmu diagnostiku.			
		Veikt transportlīdzekļa aizsardzības sistēmas diagnostiku.			
		Veikt multimēdiu sistēmas diagnostiku			
		Veikt komforta sistēmu diagnostiku			
		Atjaunināt vadības bloku programmatūru.			
		Veikt nomainīto elektronisko mezglu adaptēšanu un kalibrēšanu.			

4. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.21.	Veikt transportlīdzekļa vadības iekārtu un balstiekārtu diagnostiku.	Veikt stūres iekārtas diagnostiku	<u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļu vadības iekārtu uzbūve un darbības principi. Transportlīdzekļu balstiekārtas uzbūve un darbības principi. Stūres iekārtu diagnostikas metodes. Bremžu iekārtu diagnostikas metodes. Balstiekārtu diagnostikas metodes.	Spēja veikt transportlīdzekļa vadības iekārtu un balstiekārtu diagnostiku pielietojot atbilstošas iekārtas un instrumentus.	5.LKI
		Veikt bremžu iekārtas diagnostiku.			
		Veikt balstiekārtas diagnostiku			
4.22.	Veikt hidraulisko un pneimatisko sistēmu diagnostiku.	Pārbaudīt hidrosistēmas spiedienu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Transportlīdzekļu hidraulisko un pneimatisko vadības sistēmu uzbūve un darbības principi. Transportlīdzekļu hidraulisko un pneimatisko shēmu analīze. Transportlīdzekļu hidraulisko un pneimatisko vadības sistēmu diagnostikas metodes.	Spēja veikt hidraulisko un pneimatisko sistēmu diagnostiku pielietojot atbilstošas iekārtas un mērinstrumentus.	5.LKI
		Veikt hidrosistēmas plūsmu mērījumus.			
		Pārbaudīt pneimosistēmas spiedienu.			
		Veikt hidraulisko un pneimatisko sistēmu elektriskās daļas pārbaudi.			
4.23.	Pārbaudīt elektromobiļu augstsprieguma sistēmas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.	Novērtēt augstsprieguma akumulatoru baterijas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Transportlīdzekļu augstsprieguma sistēmu uzbūve un darbības principi. Augstsprieguma sistēmu shēmu uzbūve. Augstsprieguma iekārtu diagnostikas metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Augstsprieguma baterijas novērtēšanas metodes.	Spēja novērtēt elektromobiļu augstsprieguma sistēmas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.	5.LKI
		Novērtēt augstsprieguma vadības sistēmas darbību.			
		Novērtēt augstsprieguma piedziņas sistēmas darbību.			
		Novērtēt elektromobiļu uzlādes aprīkojumu			
4.24.	Pārbaudīt gāzes iekārtas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.	Novērtēt propāna gāzes LPG motora barošanas sistēmas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Sašķidrīnātās propāna gāzes (LPG) un saspīstās dabas gāzes (CNG)	Spēja novērtēt gāzes iekārtas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem.	5.LKI

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Novērtēt dabasgāzes CNG motora barošanas sistēmas atbilstību ekspluatācijas noteikumiem	barošanas sistēmu uzbūve un darbības principi. Sašķidrinātās propāna gāzes (LPG) un saspiestās dabas gāzes (CNG) barošanas iekārtu diagnostikas metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Sašķidrinātās propāna gāzes (LPG) un saspiestās dabas gāzes (CNG) barošanas sistēmu novērtēšanas metodes		

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Sniegt pirmo palīdzību	Rīkoties ārkārtas situācijās. Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Rīcība ārkārtas situācijās.	Spēja sniegt pirmo palīdzību.	4.LKI
5.2.	Ievērot darba aizsardzības noteikumus.	Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības un drošības prasībām. Atpazīt darba aizsardzības drošības zīmes un signālus. Precīzi ievērot darba aizsardzības drošības zīmes un signālus. Ievērot darba aizsardzības instrukciju prasības. Novērtēt darba vides riska faktoru ietekmi uz veselību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības un drošības normatīvie akti. Ievadinstrukcija. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzības instrukcija darba vietā. Darba aizsardzības drošības zīmes un signāli. Brīdinājuma zīmju lietošana. Daba vides risku faktoru novēršanas preventīvie pasākumi.	Spēja veikt darba uzdevumus, precīzi ievērojot darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības	4. LKI
5.3.	Ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus.	Ievērot elektrodrošības noteikumus. Ievērot ugunsdrošības noteikumus. Vizuāli novērtēt diagnostikas iekārtu atbilstību elektrodrošības noteikumiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrodrošības noteikumi. Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā.		
5.4.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	Ievērot vides aizsardzības prasības veicot darba pienākumus. Šķirot darba procesā radītos atkritumus. Organizēt bīstamo atkritumu utilizāciju. Identificēt iespējamās vides apdraudējuma riskus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvie akti vides aizsardzības jomā. Atkritumu šķirošanas nozīme un ieguvumi. Bīstamo atkritumu utilizācijas prasības. Vides piesārņojuma avoti spēkratu remonta, ekspluatācijas un apkopes laikā.		

5. Profesionālās darbības pamatzuddevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Novērst iespējamās vides apdraudējuma risku cēloņus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Paaugstinātas bīstamības atkritumu apsaimniekošana. Vides apdraudējuma risku novērtēšana.		
5.5.	Ievērot darba tiesisko attiecību nosacījumus.	Atbildīgi vērtēt darba tiesisko attiecību prasības saistībā ar normatīvajiem aktiem. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības. Ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus. Pildīt pilsoniskos pienākumus. Apzināties savu atbildību pilsoniskas sabiedrības kontekstā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Latvijas Republikas Satversmē ietvertās normas tiesiskas un pilsoniskas sabiedrības kontekstā. Individīda tiesības, pienākumi un atbildība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības. Darba tiesību pamatjautājumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba līguma sastāvs. Sabiedrību vienojošas vērtības. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra.	Spēja veidot darba tiesiskās attiecības atbilstoši normatīvajiem aktiem.	4.LKI
5.6.	Darba procesā pielietot nekaitīgus un drošus darba paņēmienus.	Lietot nekaitīgus un drošus darba paņēmienus. Ievērot ergonomikas pamatprincipus. Uzturēt darba vietu kārtībā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Apkārtējās darba vides riska faktori. Prasības drošas darba vietas iekārtošanai. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ergonomikas pamatprincipi. Darba vietas organizācija. Drošu darba paņēmieni pielietošana.	Spēja pielietot darba procesā nekaitīgus un drošus darba paņēmienus.	4. LKI
5.7.	Sazināties valsts valodā.	Skaidri definēt savu domu valsts valodā mutiski un rakstiski, sazinoties ar kolēģiem un citiem cilvēkiem. Mutiski un rakstiski lietot profesionālo terminoloģiju diagnostikas darbu nodrošināšanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vārdu krājums. Valsts valoda.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā, lietot profesionālo terminoloģiju darba uzdevumu veikšanai.	4.LKI

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
			Profesionālā terminoloģija valsts valodā.		
5.8.	Lietot profesionālo terminoloģiju divās svešvalodās.	Sazināties mutiski un rakstiski divās svešvalodās Lietot profesionālo terminoloģiju diagnostikas darbu nodrošināšanai mutiski un rakstiski vismaz divās svešvalodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Vārdu krājums. Svešvalodas. Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Starpkultūru mijiedarbība.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski divās svešvalodās, lietot profesionālo terminoloģiju darba uzdevumu veikšanai.	4. LKI
5.9.	Sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus, informējot klientu par citiem transportlīdzeklim atklātiem defektiem.	Sadarboties komandā, veicot profesionālos darba pienākumus. Definēt prioritātes, plānojot savu profesionālo darbību. Identificēt stresa rašanās cēloņus. Risināt konfliktsituācijas, argumentējot savu viedokli.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sociālo attiecību dažādība. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. <u>Izpratnes līmenī:</u> Sadarbības veicināšanas principi. Pozitīvas saskarsmes paņēmieni. <u>Lietošanas līmenī:</u> Laika plānošanas paņēmieni. Efektīvas saskarsmes un sadarbības paņēmieni.	Spēja efektīvi sadarboties komandā, veicot profesionālos darba pienākumus.	4. LKI
5.10.	Pielietot matemātikas pamatprincipus profesionālajā darbībā	Aprēķināt izmēru ķēdes. Aprēķināt darba izmaksas. Pārrēķināt lielumus dažādās mērvienību sistēmās Pārrēķināt lielumus dažādās mērvienību sistēmās Aprēķināt elektriskās ķēdes parametrus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mērvienības. Laukumu un tilpumu rēķināšana. Matemātiskie aprēķini. Fizikālo parametru aprēķināšana. Matemātikas metodes un instrumenti	Spēja piemērot matemātisko domāšanu, plānojot un veicot diagnostikas darbus.	4.LKI

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.11.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Paaugstināt profesionālās kvalifikācijas līmeni apkopes un remontu tehnoloģijās.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Jaunākās apkopju un remonta tehnoloģijas. Interneta iespējas un potenciālie riski. Normatīvi tehniskā dokumentācija. Aktuālās informācijas izzināšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.	Spēja novērtēt savas personīgās prasmes, noteikt savas izglītības pilnveides vajadzības un plānot profesionālo izaugsmi.	4.LKI
		Interesēties par jaunākajām transportlīdzekļu konstrukcijām.			
		Izvērtēt profesionālo pieredzi un savas karjeras izaugsmes iespējas.			
		Apgūt jaunākās diagnostikas metodes.			
		Apgūt kompetences speciālo pielaižu un sertifikātu iegūšanai.			
		Kritiski izvērtēt iegūto informāciju profesionālajā darbībā.			
		Pielietot dažādas mācīšanās stratēģijas.			
5.12.	Attīstīt zināšanas informācijas tehnoloģiju lietojumprogrammās.	Iepazīt jaunākās informācijas tehnoloģijas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Normatīvie akti informācijas tehnoloģijas jomā. Ražotāja apmācību programmas. Datora un biroja tehnikas darbības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas atbilstoši darba uzdevumam. Viedo ierīču pielietošanas paņēmieni. Datoru drošības programmas. Informācijas sistēmu drošība.	Spēja lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai	4.LKI
		Apgūt jaunāko datorizētās diagnostikas programmatūru.			
		Apgūt jaunākās transportlīdzekļu ražotāja apmācību programmas.			
		Lietot datoru un viedās ierīces darba pienākumu veikšanai.			
		Patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju interneta resursos, datu nesējos.			
5.13.		Veikt darba vadītāja uzdotos uzdevumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Uzņēmuma darba organizācija.		4.LKI

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
	Iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā.	Aktīvi iesaistīties jaunu ideju radīšanā, izrādot iniciatīvu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ideju ģenerēšana.	Spēja aktīvi iesaistīties uzņēmuma darbības attīstībā, piedāvājot jaunas, racionālas idejas darba uzdevuma veikšanai.	
		Patstāvīgi pieņemt lēmumus par problēmu risinājumiem konkrētās darba situācijās.			
		Iesaistīties uzņēmuma kultūrvidē.			

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	Latvijas Darba devēju konfederācija. Profesijas standarta izstrādes darba grupa: – Ingus Rūtiņš – eksperts, Auto Asociācija; valdes priekšsēdētājs; – Andrejs Stoļarovs – eksperts, SIA "INTRAC Latvija", tehniskais direktors; – Andris Tilaks – eksperts, Priekuļu tehnikums, profesionālo priekšmetu skolotājs; Tehnisko zinību metodiskās komisijas vadītājs; – Valdis Veinbergs – eksperts, Latvijas auto inženieru asociācija, valdes loceklis; – Artis Šterns – eksperts, SIA "Avesco", personāla apmācības speciālists; – Oskars Onževs – moderators, Biznesa augstskolas Turība, Komerccarbības katedras docents, Dr.sc. ing. – Anna Medne – moderatora asistente, Biznesa augstskolas Turība, Komerccarbības katedras lektore, Finanšu un grāmatvedības programmu direktore, Mag.oec.; Mag. paed.; Mag.agr. Metodiskais atbalsts: – Bruno Braunšteins – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākais eksperts satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	– Ilze Raudiņa, Ekonomikas ministrijas Inovācijas departamenta Kompetences centru nodaļas vecākā eksperte. – Dainis Dravnieks, Ekonomikas ministrijas Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta vecākais eksperts. – Ziedonis Jorens, Metālapstrādes, mašīnbūves un mašīnzinību nozares ekspertu padomes pārstāvis, SIA "L - Ekspresis" tehniskais direktors. – Anda Kazuša, PIKC "Rīgas Tehniskā koledža" Autotransporta un ražošanas tehnoloģiju katedras vadītāja. – Māris Valdis Kalniņš, Enerģētikas nozares ekspertu padomes priekšsēdētājs. – Līga Saleniece, Latvijas Darba devēju konfederācija, profesiju standartu izstrādes projekta vadītāja. – Līvija Zeiberte, VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	27.04.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	23.05.2018.(Tehniskie labojumi 05.04.2023.)
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-